

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Purkyňova 21, 612 00 Brno

Purkyňova 21/2812, 612 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 106 616

Termín konání orientační inspekce: 19. a 20. února 2001

Čj.	121 028/2001-11066
Signatura	ol2au109

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřskou školu zřídilo město Brno, městská část Královo Pole jako příspěvkovou organizaci. Umístěna je v typizované patrové budově ve starší sídlištní zástavbě. Její součástí je školní jídelna. Do tříd jsou zařazovány děti ve věku od tří do sedmi let. V jedné z nich je integrován chlapec s tělesným postižením.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Každá třída MŠ si s ohledem na svoje zaměření a personální obsazení vytváří každoročně vlastní vzdělávací program. Všechny ho členění podle ročních období a zapracovávají do něho minimální program protidrogové prevence. Pojetí a východiska programů tříd jsou však rozdílná a zdůrazňují jinou oblast vzdělávání. Jeden z nich je orientován cílově a preferuje sociální a osobnostní rozvoj dětí. Další uvádějí hlavně obsah a zaměřují se spíše na poznávání přírody. Jedna třída přitom zdůrazňuje ochranu životního prostředí a estetickou výchovu a druhá zdravý, převážně tělesný rozvoj dětí.

Plánování práce s dětmi je týdenní a zahrnuje všechny složky vzdělávání. Odpovídá danému třídnímu programu. Soustřeďuje se však hlavně na obsah činností, především řízených, a ne na jejich cíle. Učitelky si pak jednotlivé úkoly stanovují ne příliš promyšleně, spíše bezděčně a momentálně, případně je zaměřují s obsahem. Většinou je ale přizpůsobují individuálním předpokladům dětí a vycházejí z jejich zkušeností. Pro jedno dítě zdravotně postižené mají speciálně pedagogickým centrem vypracovaný individuální vzdělávací plán, k němuž zaznamenávají spíše stav zjištění, než postupné naplňování jednotlivých naplánovaných kroků.

Plánování vzdělávací činnosti má průměrnou úroveň.

Podmínky

Personální podmínky pro vzdělávací činnost má škola velmi dobré. Všechny učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka absolvovala vysokoškolské studium učitelství v 1. - 5. ročníku a zeměpisu. Třebaže nemá kvalifikaci pro práci v předškolním zařízení, na kvalitě její práce se to vzhledem k dlouholeté praxi i zájmu o předškolní vzdělávání neprojevílo. Škola navíc zaměstnává logopedickou asistentku, která se systematicky věnuje dětem s problémy v oblasti komunikačních schopností. Rozdílně byly využity odborné znalosti, získané dalším studiem a absolvováním kurzů. Zatím co poznatky ze studia dramatické výchovy výrazně zkvalitnily vzdělávací činnost ve třídě, kde učitelka působila, odborné dovednosti z oblasti předcházení a odstraňování ortopedických vad učitelka nevyužívala pro cílené nápravné cvičení, ale pouze pro poradenství rodičům.

Prostorové a materiálně technické podmínky školy jsou velmi dobré. Pěkně vyzdobené třídy i přilehlé prostory spolu s vhodným uspořádáním nábytku a dostatkem volně přístupných hraček a pomůcek vytvářely podnětné prostředí, které děti přirozeně stimulovalo k činnostem. Na výzdobě prostor se svými výrobky podílely učitelky a částečně i děti.

Činnosti dětí v mateřské škole probíhaly podle stanoveného režimu dne. Ten respektuje optimální intervaly mezi podáváním jídel, vytváří dostatečný časový prostor pro hry dětí i pohybové aktivity. Zkracuje však dobu pobytu dětí venku a omezuje podmínky pro

uspokojování jejich přirozené potřeby spánku a odpočinku. Zavedený pitný režim byl využíván málo.

Personální a materiálně technické podmínky školy jsou velmi dobré, psychohygienické průměrné. Celkově lze podmínky vzdělávací práce hodnotit jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Organizace řízených činností respektovala dobrovolnou účast dětí a většinou jim umožňovala přirozeně přecházet od jedné činnosti ke druhé. Občas se ve snaze získat pro splnění cíle co nejvíce dětí objevovala zbytečná manipulace. Využívány byly vzdělávací postupy smyslové výchovy, někdy i prvky tvořivé dramatiky. Zvolené metody a formy práce podporovaly rozvoj fantazie a představivosti, využívaly zájmů dětí. Činnosti probíhaly skupinově i individuálně, jejich nabídka byla bohatá. Nebyly však vždy prováděny cílevědomě a diferencovány promyšleně vzhledem k vývojovým a individuálním potřebám dětí. V působení učitelek mnohdy chyběla důslednost, zejména při upevňování hygienických, zdvořilostních a sebeobslužných návyků. Kultura stolování věnovaly péči u oběda, kdy vhodně pěstovaly i dovednost dětí v zacházení s příborem, ne však u svačiny. Při jídle děti zbytečně obsluhovaly. Ve třídě, kde je zařazen zdravotně postižený chlapec není zcela efektivně využito souběžného působení obou učitelek ve prospěch individuální práce s uvedeným dítětem.

Motivace k činnostem byla většinou přirozená, vycházela z bohaté nabídky činností a vhodně volených pomůcek. Oceňováním snahy a pozitivním hodnocením projevů, učitelky děti povzbuzovaly v činnostech, poskytovaly jim potřebnou jistotu a posilovaly jejich sebedůvěru. Při upevňování a prověřování dosud získaných poznatků a dovedností dětí však nedokázaly systematicky vytvářet zpětnou vazbu a cíleně vzbuzovat zájem o činnosti u těch dětí, které by potřebovaly určité dovednosti rozvíjet.

Atmosféra ve třídách a komunikační prostředí byly přátelské a vstřícné. Verbální a neverbální komunikace učitelek byla vyvážená a klidná. Učitelky respektovaly projevy dětí. Přiměřeně využívaly slovního vedení bez poučování. Pouze otázky kladené dětem ne vždy měly rozvíjející charakter a podporovaly aktivní používání slovní zásoby dětí.

Organizace, metody a formy, motivace a hodnocení vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako průměrné. Komunikace a interakce jako velmi dobrá. Kvalita řízených činností měla celkově průměrnou úroveň.

Spontánní činnosti

Organizace, metody a formy využívané při spontánních činnostech odpovídaly potřebám dětí. Ty měly možnost svobodně si vybrat místo pro hru, kamaráda i hračku, čehož přirozeně využívaly. Hrály si se zaujetím, vzájemně si pomáhaly, dobře mezi sebou komunikovaly. Pro hru i její dokončení měly dostatečný časový prostor. Ne vždy však byly při jejím skončení a přechodu k jiné činnosti vedeny k důslednému dodržování pravidel souvisejících s povinností uklidit hračky. Mimořádně dobré podmínky byly ve třídách pro pohyb dětí. Běžně přístupné tělovýchovné nářadí a náčiní přirozeně stimulovalo jejich pohybové aktivity.

Motivace k činnostem byla dána vhodně vytvořeným prostředím, které svoji členitostí prostoru, velkou nabídkou pomůcek a hraček podněcovalo děti ke hram. Zpětnou vazbou o správnosti jednání jim učitelky poskytovaly jistotu v rozhodování a vedly je k vytváření vztahů tolerance. Hru však svými promyšlenými zásahy a vstupy většinou dále nerozvíjely. Děti s nižší práceschopností nevedly dostatečně cílevědomě k dokončení herní činnosti.

Učitelky přistupovaly k dětem pěkně a přátelsky, vztahy mezi nimi byly partnerské. V jejich jednání byla patrná úcta a respekt, které chovají k dětským osobnostem. Podporovaly jejich sebedůvěru, spontaneitu a otevřenost, vedly je ke spolupráci. Děti se cítily spokojeně a bezpečně, navzájem se chovaly ohleduplně. Konflikty řešily společensky únosným způsobem. Při verbální komunikaci učitelky nedbaly dostatečně u dětí na dodržování pravidla neskákat si do řeči.

Organizace, metody a formy, komunikace a interakce vzdělávací činnosti dosáhly velmi dobrého ohodnocení. Motivace a hodnocení byly průměrné. Úroveň spontánních činností byla velmi dobrá

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

V období, které uplynulo od provedené komplexní inspekce mateřská škola ve svém směřování více sleduje současné trendy předškolní výchovy. Vytvořila velmi dobré podmínky pro vzdělávací činnost, ve které respektuje osobnost dětí a dětskou hru jako dominantní činnost v předškolním věku. Jako celek je tedy i přes některé nedostatky při řízených činnostech hodnocena velmi dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepce školy, která vznikla z podnětu jedné z učitelek, sleduje a respektuje současné trendy v předškolním vzdělávání. Reaguje na aktuální společenské potřeby a vhodně zařazuje do svého programu prevenci zneužívání návykových látek. Vychází přitom z respektu k dítěti a jeho potřebám a z uznání prioritního postavení rodiny, které má ve výchově dítěte. Koncepce je v tomto duchu zpracována i realizována. Je však spíše konstatováním stávajícího stavu, než výhledem do budoucna. Odvolává se na rámcové roční plány jednotlivých tříd a chybí jí zastřešující, zobecňující a sjednocující nadhled. Není ujasněna z hlediska dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých cílů s rozlišením prostředků a stanovením postupných kroků jejich naplňování.

MŠ má jasně daná pravidla fungování. Pro zaměstnance v organizačním řádu a pro rodiče ve vnitřním řádu školy. Všichni mají přesně a průkazným způsobem stanoveny svoje povinnosti a kompetence. Méně je pamatováno na jejich práva. Organizační struktura i promyšlené rozdělení úkolů mezi všechny zaměstnance umožňuje ředitelce řídit školu efektivně. V organizačním zabezpečení provozu se ukázalo, že je možné, vzhledem k pozdějším ranním nástupům dětí do MŠ, efektivněji využít pracovní dobu učitelek, zejména ve prospěch integrovaného dítěte. Povinnou dokumentaci vede ředitelka v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. Drobné administrativní nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Informační systém je pružný, účinný a včasný. Uskutečňuje se prostřednictvím osobních kontaktů, provozních porad a pedagogických rad. Ze zavedených zápisů vyplývá, že i pedagogické rady se zabývají více organizačními problémy než pedagogickými. Ty ředitelka řeší především individuálně v rámci kontrolní činnosti, a tak zobecňující a integrující poznatky vztahující se k činnosti a ke koncepci školy nejsou v pedagogických radách zaznamenávány. K důvěrným informacím a datům mají přístup pouze pověřeni pracovníci. Rodiče se mohou na životě školy aktivně zúčastnit. Vytvořili při škole občanské sdružení, které vhodně, především finančně MŠ podporuje. Učitelky i ředitelka informují rodiče dostatečně o projevech a chování dětí, zejména při projednávání individuálních dětských problémů. Nabízejí rodičům každotýdenně poradenskou službu a individuální péči dětem

v oblasti logopedické prevence a od 2. pololetí i v přípravě dětí na školu, formou účasti v tzv. edukativně stimulačních skupinách, které MŠ realizuje. Nabízí též konzultace k prevenci vad nesprávného držení těla. Kroužek, který byl této prevenci věnován, byl pro nezáměr rodičů zrušen. Škola dále zprostředkovává a zajišťuje dopravu dětí do jiných vzdělávacích institucí, v nichž mohou děti rozvíjet některé další zájmy (o práci s hlinou, plavání, či cvičení ve velkém gymnastickém sále). Na veřejnosti se škola prezentovala v předcházejících letech tím, že se zúčastnila ekologického projektu „Strom života“, vyhlášeného ÚMČ Brno - Královo Pole a získala jednu z cen. Dále pak děti vystupovaly u příležitosti „Brněnských vánoc“. Uspořádala též oslavu ke 20. výročí vzniku MŠ.

Ředitelka podporuje a oceňuje aktivitu jednotlivých učitelek. Respektuje jejich samostatnost při práci i zájmy. Tím na jedné straně vytváří na škole prostředí vzájemné důvěry a tolerance, ve svém důsledku však její přístup vede i k jisté nejednotnosti v řízení. Sama je aktivní v sebevzdělávání a vede k němu i ostatní. Práci všech zaměstnanců hodnotí objektivně podle předem stanovených kritérií, která využívá i v diferencovaném odměňování.

Pro kontrolní a hospitační činnost si ředitelka vytvořila podrobný plán. Velké množství úkolů, které si pro jednotlivé měsíce stanovila však není možné splnit. Z plánu, hospitačních záznamů i pohospitačního rozboru, který během inspekce proběhl je zřejmá i jistá nejasnost jak ve výběru úkolů (často jsou zaměňovány s formami kontrolní činnosti), tak i v jejich realizaci. Ředitelka více popisuje než hodnotí, ne vždy jasně formuluje závěry a z nich případná doporučení. I když výsledky hospitací s učitelkami projednává, naplňování doporučení v případě zjištěných negativ nesleduje důsledně. To vše se negativně promítá do menší účinnosti metodického vedení pedagogů.

Hodnocení kvality řízení

Plánování školy není zcela ujasněné a společně s kontrolou je hodnoceno průměrně. Vedení a motivování pracovníků lze i přes nejasnost v metodickém vedení učitelek hodnotit jako velmi dobré. Organizování má velmi dobrou úroveň.

V kvalitě řízení nedošlo od poslední inspekce k výraznějšímu zlepšení, proto je hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace podle § 45 b, zákona ČNR č. 76/1978 Sb. o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j.BMMS110/96-S- 01 ze dne 2. 4. 1996
- rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. BMO 001/50 ze dne 24. 1. 2000
- organizační řád MŠ s pěti přílohami vnitřních směrnic
- vnitřní řád školy – pokyny pro rodiče
- koncepce výchovné práce MŠ
- roční rámcové plány jednotlivých tříd
- plán kontrolní činnosti pro šk. rok 2000/2001

- režim dne v mateřské škole
- pracovní doba pedagogických a provozních pracovníků
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- zápisy z kontrol a hospitací
- přehledy výchovné práce
- plány výchovné práce
- záznamy o dětech
- návrh individuálně výchovně vzdělávacího plánu
- dokumentace integrovaného zdravotně postiženého dítěte
- zpráva o výsledku kontroly ze dne 19. 10. 2000
- pololetní hodnocení jednotlivých tříd – školní rok 2000/2001
- výroční zpráva o činnosti školy ve šk. roce 1999/2000
- kritéria hodnocení zaměstnanců
- inspekční zpráva z komplexní inspekce, čj. K-12-02/9596-S3-30/96

ZÁVĚR

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že kvalita řízení je průměrná. Ve vzdělávací činnosti byl zaznamenán pozitivní posun zejména v uplatňování vhodnějších metod i forem práce, organizování činností dětí a podpoře jejich spontaneity. Proto je činnost školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková Hana v.r.
Členové týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	Vencálková Eliška v.r.

V Blansku dne 12. března 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....13. 3. 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Mgr. Marta Vostalová

Vostalová Marta v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Magistrát města Brna, OŠMT, Křížová 22, Brno	2001-03-29	121 051/2001-11066
Zřizovatel: Město Brno, MČ Brno-Královo Pole, Palackého tř. 59	2001-03-29	121 052/2001-11066
Rada školy:	-----	

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny